

ዶጋሊ ላይ የአሉላን ሃውልት በቦምብ አፍርሶ በጣሊያኖች የመታሰቢያ ሐውልት ላይ የጣሊያኖችን ባንዴራ እንድውለበለብ ያደረገ ትግሬው ኢሳያስ አፈውርቂ “ፒያሳ ዴ ቺንኩዌ ቼንቶ” አደባባይ ላይ ጣሊያኖችን ያራወጠ ጀግናው ኤርትራዊው ዘርአይ ደረሰ ከመቃብር ተነስቶ ቢያየው ምን ይለው ነበር?

ጌታቸው ረዳ

ራስ አሉላ እና ደጃዝማች ዘርአይ ደረሰ (የፎቶውን ምንጭ ያገኘሁት ከቡር ልዑል ራስ መንገሻ ሥዩም ስለ ግል ህይወታቸው በጻፉት ማስታወሻ መጽሐፍ ከወዳጅ የተላከልኝ።

ወደ ርዕሱ ከመግባቱ በፊት ለዚህ ትችት መነሻ ሊሆነኝ የቻለ የኔን ጽሁፎች የሚከታተሉ አንባቢዬ ወዳጄ አቶ ዳጌ ታደሰ ከሚኖሩት አገር የሚከለተውን መልእክት በደብዳቤ ስለላኩልኝ መነሻ ሆኖኛል። እንዲህ ሲሉ ባጭሩ ቁጭታቸውን ይገልጻሉ። ሰላም ውድ አርበኛው ጌታቸው ረዳ ሰላምታዬና ምስጋናዬ ይድረስህ። ዛሬ የምልክልህ አንጀቴ ያሳረረኝ እና ሁሌም ዕረፍት የነሳኝ ነገር የኢትዮጵያ ጀግኖች፤ የአፍሪካ ሕዝብ መመኪያ የሆነው የዶጋሊ ጦርነትና ታሪክ በማንኳሰስ ለጣሊያኖች አድሮ የራሱን ማንነት ያራከሰ ወራዳውና ባንዳው ኢሳያስ አፈወርቂ “ዶጋሊ” ላይ ወራሪ ጣሊያኖችን ድል የነሱበትን የራስ አሉላን ሃውልት መታሰቢያ በቦምብ አፍርሶ በምትኩ የጣሊያኖችን መታሰቢያ ሃውልት ላይ የጣሊያን ባንዴራ እንዲውለበለብ ያደረገው ፎቶ ስመለከት መላ ሰውነቴ በንዴት ይቃጠላል፡ ይኸው እስኪ ይህንን ንድቴን አብረህ ተካፈለኝ። ብለው ከላይ የሚታየው የጣሊያኖች ሃውልት በዶጋሊ ልከውልኝ ስመለከት ንድቴ እኔንም ስለቀሰቀሰብኝ አንባቢዎቼም አብራችሁን እንድትመለከቱት እና በጣም አስገራሚ ቅጥረኛነትና ራስን የመክዳት በሽታ ምንነት እያሰቃየው ያለው መነሻው ምክንያቱን ለመፈለግ የአእምሮ ሃኪሞች በኢሳያስ አፈወርቂ ባሕሪና ሕሊና ላይ ጥናት እንዲያካሂዱበት ይህ መልእክት እያስተላለፍኩ፤ እውነት ሃኪሞች የዚህ ሰው በሽታ ቢመራመሩ ትልቅ “ሪሰርች” ግኝት ይሆናል ብየ እገምታለሁ። አንደኛው ፎቶ “ከረን” ውስጥ የሚገኘው የጣሊያኖች መካነ መቃብር ነው። ኢሳያስ ይህንን መካነ መቃብር አትክልቶችን በመትከል፤ውሃ እያጣጣ ሰራተኞች ተቀጥረውበት በእንክብካቤ እየተጠበቀ ያለው የወራሪዎች መካነ መቃብር ነው። ከላይ አናቱ ላይ ያለው ደግሞ 500 ጣሊያኖች አሉላ የፈጁባቸው የወራሪዎቹ የጣሊያኖች መካነ መቃብር ነው። በስተግራ በኩል የጣሊያን ባንዴራ ሲውለበለብ፤በቀኝ በኩል ደግሞ የሻዕቢያ ባንዴራ አማክለውታል። አካባቢው ዙርያ ሃውልቱ ንጣፍ በኢሳያስ ትእዛዝ የገንዘብ ወጪ ተደርጎ ኤርትራውያን የህንጻ ሥራ ባለሞያዎች ተመድበው አስፈላጊው እድሳት እና አንክብካቤ ተደርጎለታል። **እግዚአ ተሳሃለነ ክርስቶስ!!!**

ፈረንጆች “ባድ አፕል” የሚሉት ነገር አላቸው። ወላጆቻችን “የተረገመ ሸንት” እንደሚሉት አባባል። ኢሳያስ ትግሬ ነው። ራስ አሉላም ትግሬ

ናቸው። ያውም የኢሳያስ አባት ከሚወለዱበት አውራጃ “ተምቤን”። ሮማ ፒያሳ ዴ ቺንኩዌ ቼንቶ የአምስት መቶዎቹ አደባባይ በተባለው ዶጋሊ ላለቁት የኢጣልያ ወታደሮች መታሰቢያ በተሰየመው አደባባይ ላይ ሦስት የጣሊያን ከፍተኛ ወታደራዊ ባለ ማዕረጎችን አንገት አንገታቸውን ቀልቶ “በዓለም ውስጥ ፍጹም ያለተደረገ፤ ዓለም ያስገረመ ታሪክ” የሰራ በኢትዮጵያዊነቱ እየፎከረ በሕዝቡ ፊት ቆሞ ጎራዴው ሲያወዛውዝ የጣሊያን ሕዝብን ወታደሮች በየቦታው እገሬ አውጭን እያለ ሲሸሸ አንድ ፈሪ ጣሊያን ከሩቅ አነጣጥሮ በጥይት ቶኩሶ እግሩ ያቆሰለውን ሌላው አራተኛውን ጣሊያናዊው ሲጠጋው በጎራዴው ቀልቶ የራስ አሉላን ጅብዱ በጣሊያን ጊኛው ዶጋሊ አደባባይ ላይ የተቀዳጀው የ21 አመቱ ጎልማሳ ወጣት ኤርትራዊው **ደጃዝማች “ዘርአይ ደረስ”** መካካል ያለውን ልዩነት ላጤነ ተመራማሪ “ኢሳያስ አፈወርቂን” የተረገመ ሸንቶች” ብለው ወላጆቻችን ከሚጠሩዎቸው ፍጡራን አንዱ እና ግምባር ቀደም ተጠቃሽ ሰው ነው። ይህ ባህሪ እንዴት ሊከሰት ቻለ? የሚለው ለአአምሮ ሓኪሞችና የልቦና ተመራማሪዎች ሊነግሩን የሚገባ ይመስለኛል። በዚህ ሙያ ያሉ ምሁራን ይህ የኔን ርዕስ መነሻ አድርገው እንደያብራሩልን ጥሪ አደርጋለሁ።

ኢትዮጵያ የተለያዩ ሸንቶች ወልዳለች። የተባረኩ እና የተረገሙ። ብዙውን ጊዜ የነዚህ ብሩካን ጅግንነት ሲያረክሱ የምናያቸው ደግሞ የገዛ ልጆጬ ናቸው። ይባስ ብሎ እንዲህ ያለ ክህደት ውስጥ የሚገቡት ብዙዎቹ ኤርትራኖች ሳይሆኑ “ትግሬዎች” መሆናቸው ሃቅ ነው። ለዛሬዋ ኤርትራ መከራ ምክንያት የሆኑት ወልደ አብ ወ/ማርያም፤ ኢሳያስ አፈወርቂ ሙሉ በሙሉ ትግሬዎች ናቸው። ዘርአይ ደረስ ፤ ንቡርአድ ዲሞጥሮስ፤ አስፍሃ ወ/ሚካል፤ ሎሬንሶ ታእዛዝ፤ ደ/ች አፈወርቅ ወ/ሰማያት ስማቸው ለመጥራት የሚበዛብኝ የመሳሰሉ በርካታ ጅግኖች “ኤርትራውያን” ናቸው። በሁለቱም ቡድኖች ያለው ባህሪና ታሪክ ስንመለከት እጅግ የሚርም ነው። የተገላቢጦሽ ሆኖ እናገኘዋለን።

ወያኔዎች ሻዕቢያን ለመርዳት ከኢትዮጵያ ጦር ሃይሎች ጋር ለመዋጋት ምጽዋ ከመሻገራቸው በፊት፤ አያቶቻቸው አገራቸውን ከጣሊያን ወራሪዎች

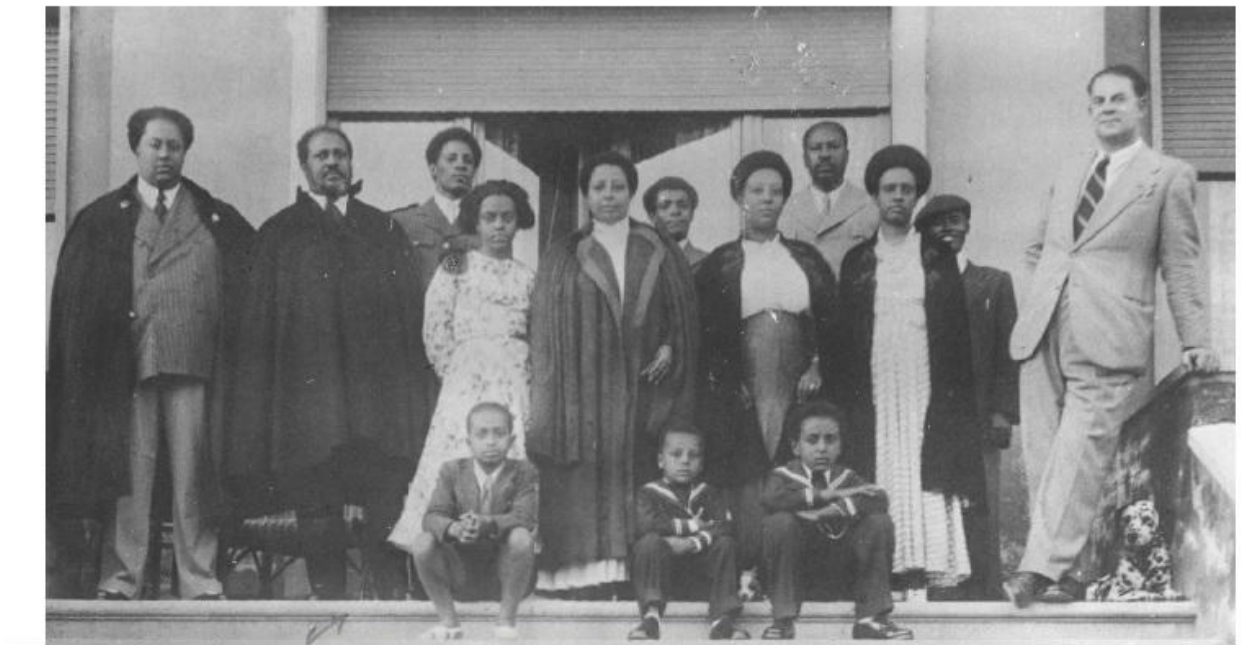
ለመከላከል ዶጋሊ ላይ የወደቁትን የአያቶቻቸውን አጥንትና የደረቀው ደም እየረገጡ በማራከስ ተረማምደውበት ነበር ምጽዋ ወደብ ላይ ሄደው የወንጀል ጦርነት ከፍተው አሳፋሪ የባንዳነታቸው ታሪክ ያስጻፉት። በዳግማይ ወያኔ ተዋጊዎች ምጽዋ ላይ የተካሄደው አሳፋሪ የትግሬዎች ታሪክ፤ ዶጋሊ ላይ በትግሬው አሉላ የሚመራው የትግሬዎች ታሪክ ሲነጻጸር፤ እነኚህ የተረገሙ ሸንቶች ምን ያህል ርቀት ሄደው የአያቶቻቸውን አኩሪ ታሪክ እንደደመሰሱትና እንዳራከሱት ለወደፊቱ ዘመን ሲለወጥ መጪው ትውልድ በሰፊው አንደሚዘግበው ጥርጥር የለኝም።

ዓለም የዘገባቸው ታላላቅ የአበሻ ጅብዶች በታሪክ ከሚጠቀሱት

ከልዑል ጌታዬና ከልዕልት እመቤቴ ጋር በግዙት የመጣነው ወደ ሃያ የምንሆን ሰዎች ነበርን። “ቪያሌ ካሜሎቻ” የሚባል ቦታ ላይ እና “ፎሮ ሙሶሊኒ” የሚባለው ቦታ ላይ አንድ ወደ ሦስት ፎቅ የሆነ ሕንፃ፣ መኪና፣ ሥንቅ በየቀኑ በቁጥራችን ልክ ይቀርብልናል። ከዚያ በኋላ ደግሞ፣ እነ ራስ ጌታቸው፣ ራስ ከበደ፣ አቡነ ይስሐቅ፣ እነዚህ ሁሉ ልዑል ጌታዬ “ይምጡልኝ” እያሉ ከእኛ ጋር ተደባለቁ። ልዕልት እመቤቴ ሥንቁንም ምኑንም ጭነው በመርከብ ነበርየተጓዝነው። ከምፅዋ ወደ ናፖሊ፣ ከዚያ ደግሞ በባቡር።

ልዕልት በጣም አዋቂ ነበሩና የሚያስፈልገውን አደራጅተው አስጭነው ነበር። ሥንቅ በሙሉ ከአገራችን በስደት አገር በነበርንበት ጊዜ ምግብ ምንም የጎደለ ነገር አልነበረም። እነዚያም እኛ ጋር የተጨመሩት በዚህ በእኛ ሥንቅ ብዙ ጊዜ ተገልግለዋል። የዕለቱን ሥንቅ ደግሞ ከዚያው አገር ታዝዘልን በቀን በቀን ይመጣልን ነበር። ለሥንቃችን አመላላሽም ሆነ ባልደረባ አንድ የኤርትራ ወንድማችን ተመድቦልን ነበረ። እሱም ዘርዳይ ደረስ የሚባለው ነው። ዘርዳይ ደረስ በዚያን ጊዜ ወደ ሃያ አንድ ዓመት ዕድሜ የሚሆነው ወጣት ነበረ። እሱ እዚያ ሲመጣ እኔ ገና የዘጠኝ ዓመት ልጅ ነበርኩ። የጣልያን ትምህርት ፊደል መጀመሪያ ያስቆጠረኝ እሱ ነው። እልዑል ጌታዬ

ዘንድ ከሰዓት በኋላ ደብተሩን ይዞ ይመጣና ሲጽፍና ሲወያይ ይውል ነበርና ከእሳቸው የማይለይ መሆኑን እመለከት ነበር። እንግዲህ አሁን ስንምት ታሪክ የማጥናት ባሕርይ እንደነበረው ነው። ታዲያ ከዕለታት በአንዱ ቀን “ ወደ ናፖሊ ተልኬ መሄዴ ነው ” የሚል ነገር ለልዑል ጌታዬ ይነግራል፤ ለካ መሰናበቱ ነው። “ ለአንድ ሳምንት ያህል መሄዴ ነው ” ሲላቸው፤ “ ምን ልታደርግ ነው የምትሄደው? ” ይሉታል። እኛን የሚያስተዳድረው “ ኮማንዳቶሬ እስከዲዩሬ የሚባለው የውጭ ጉዳይ ሚኒስትሩ ’ ለእናቴ ከኢትዮጵያ የመጣ ጎራዴ አለና እሱን ይዘህልኝ ሂድ፤ ለመታሰቢያ ይሁናል ’ ብሎኝ እሱን ይገጥ እየሄድኩ ነኝ ” አላቸው። ዓርብ ማታ እንደዚህ ተሰናብቶን በማግሥቱ ቅዳሜ የደረሰው ነገር አይረሳም። ከሰዓት በኋላ ነው። እኔ በቢስክሌት እዚያ ሜዳው ላይ እየተጫወትኩ አንድ ሻለቃ ቶሬዛኔ የሚባል የጣልያን ዋና ኃላፊ፤ የእኛ ባልደረባ ለጥበቃ እኛ ዘንድ የሚቀመጥ፤ እሱ ጮሆ “ መንገሻ ” ብሎ ሲጠራኝ ሄድኩኝ። ርጬ ስሄድ፤ በትእዛዝና በቁጣ “ በአስቸኳይ ቶሎ ግባ! ግባ! ግባ! ” ይለኛል።

(በግዛት ወደ ጣሊያን አገር እንዲጋዙ የተደረጉት ከቡር ራስ ሥዩም መንገሻ ከነቤተሰቦቻቸው እና ሌሎች መኳንንት፣ ልዕልቶችና ወይዘሮች ጋር በናፖሊ ጣሊያን አገር በሁለተኛው የጣሊያን ወረራ ጊዜ)

ወደቤት ሮጬ ገብቼ በመስኮት በኩል ሳይ፣ እሱ ወደ በር ይሮጣል። በራችን ትልቅ የብረት አጥር ነበር። እዚያ ላይ ብረት ይብለጩለጩል፤ ብዙ ሰዎች እንዳሉ ይታየኛል። ከዚያ በፊት ምንም የሰማነው ነገር ስለሌለ “ ምን ሆነው ነው? ምን የደረሰ ነገር አለ? ” እልና “ ችረ እዚህ ግድም አንድ ነገር ደርሷል፤ እኔን ‘ ግባ! ’ ብሎ ነው ያበረረኝ ብዬ ልዑል ጌታዬን አስጠነቅቃቸዋለሁ። አሁን ግን ሳይ እሱ ራሱ ፊት ለፊት ሄዶ ከዚያ ከበሩ ውጭ ደግሞ ሌሎች ብዙዎች አሉ ” እላቸዋለሁ። ከዚያ ሁላችንም ተደናግጠን ዝም ብለን እናያለን። አንድ ሰዓት ያህል ፈጅቶበት ከዚያ እነሱንም አሰናብቶ ወደ እኛ መጣ። የዚያን ጊዜ ትንሽ ትንሽ ጣልያን ቋንቋ መናገር ጀምሯል። “ ምንድነው የሆነው? ” አሉና ልዑል ጌታዬ ወደ ሳሎኑ ወርደው ጠየቁት። “ አይ ዛሬ እኮ አንድ ትልቅ ነገር ደረሰ፤ በጣም ያሳዝናል ” አለ። “ ምን? ” “ ያ የእናንተ ባልደረባ፣ እዚህ የነበረው ዘርዳይ ደረሰ ሮማ ፒያሳ ዴ ቺንኩዌ ቺንቶ የአምስት መቶዎቹ አደባባይ የተባለውና ዶጋሊ ላለቁት የኢጣልያ ወታደሮች መታሰቢያ የተሰየመው ለገሐር ወደ ናፖሊ የሚሄድ ባቡር ካፖርቱን ለብሶ ይጠብቃል። ባጋጣሚ ከአዲስ አበባ የመጣውን የይሁዳ አንበሳ ሐውልት እዚያ እንዲቆም አድርገውታል። ፔዲስትራሊ እየተሠራ ቆይቶ እዚያች እሱ የቆመባት ቅዳሜ የሚመረቅበት፣ በዓል የሚደረግበት ቀን ነበረ። ያኔ ያልመጣ ጦር፣ ያልመጣ ሕዝብ የለም። ዘፈናቸውም ጭፈራቸውም የሚደንቅ ነበረ። “ የኢትዮጵያው አንበሳ በሮማውያኑ ተኩላ ተረገጠ! ድሉ

የእኛ ነው! ፋሺዝም ለዘላለም ይኑር! ” እየተባለ በየዓይነቱ ይዘፈናል እያለ እየተነተነ አጫወተን።

“ እዚያው ላይ እሱ ዝም ብሎ ቆሞ እያለ፣ አንድ ኮሎኔልና ሦስት ሻለቆች ተጠጉት። እዚያ ምን እንደተነጋገሩ አይታወቅም፤ ብቻ የታየው ግን ይኼው ሰው ጎራዴውን ሲመዝዝ ነው። ለእናንተ ነግሮ ነበር፣ ተሰናብቷችኋል መሰለኝ፤ አይደለም? ” ። “ አዎ ”

“ እንግዲህ አስቀድሞም ጎራዴውን የተሸከመው ካፖርቱ ውስጥ ነበረ ማለት ነው። በቀጥታ ነው የቆመው አይታይም። እዚያ እነሱ ተጠግተውት ሲነጋገሩ በደረሰው ንግግርና ሁናቴ ሊሆን ይችላል፣ ጎራዴውን መዝዞ የኮሎኔሉንም፣ የሦስቱን ሻለቆችም አንገት አንገታቸውን በቁመናቸው እያሉ እየቀላ ጣላቸው። እዚያ ላይ ደማቸው! መቼም የቆመ ሰው አንገቱ ሲቀላ የሚሆነው ይታወቃል። ያ ሁሉ ሕዝብ እዚያ ቦታ ዶጋአሊ 500ዎቹ ያለቁበት መታሰቢያ ነው። ታሪካቸውን ከልጅነት ጀምሮ የሚያውቁት በጎራዴና በጦር ነው፤ አሁን አንድ ጥቁር ጎራዴ ይዞ የሚቀላ ሲገኝ፣ አንበሳ እዚያ ቆሞ ቁልቁል እያየ፣ ምድር ቁና ሆነች። ሸሽቱ፣ ትርምሱ፣ ድንጋጤው ቁጣው ቀውጢ ሆነ! እንደምንም ብለው በሩቁ እሱን ጠመንጃ ተኩሰው እግሩን መትተውት ወደቀ። እዚያ በወደቀበት ቦታ ላይ የጣለው ሲመጣ እንደዚሁ እሱንም ይዞ አሰናበተው። በኋላ እንደምንም ብለው በዓሣ መያዣ መረብ ተብትበው ይዘው፣ የአንበሳ ፍርግርግ ብረት አምጥተው፣ እዚያ ውስጥ አስገብተው፣ ሮማን በሙሉ እየዘሩ 'አብዶ ነው እንጂ፣ የነፃነት ጥማት አይደለም!' የሚል ስብከት ለማስተጋባት ሞከሩ ” አለና ነገራቸው። አባባም በእውነቱ በጣም በጣም አዝነው፣ እንባ እያነቃቸው አንገታቸውን ወደታች ቀልሰው ዝም አሉ። እኔም ለራሴ ደነገጥኩ። በእርሱ ሕይወት ላይ በደረሰው እያዘንን ቆየን። ሌሊቱን ዘርዓይን ከዚያ ቦታ

ማጥፋት አለብን ብለው ሳይሆን አይቀርም ያለ የሌለውን እኛ እዚያ ውስጥ የነበርነውን ሰዎች በሙሉ እንዳለን በመኪና ጭነው፣ ሌሊት 30 ኪሎ ሜትር ያህል ከሮማ አርቀው፣ ሰው እማይሰማበት ቦታ ወስደው አገለሉን። ቦታው ቲሾሊ የሚባል በጣም ጥሩ ነበር እንዲገባላቸው። ግን እንደ ምሽግ ዓይነት ነው። እኛን ለመጠበቅ ሕዝቡ እንዳይጎዱን ለማድረግ አስበው ነው ወደዚያ የወሰዱን። እንግዲህ ማንም ቢሆን የራሱ ወገን ሲጎዳበት መናደዱና ለመበቀል መነሣቱ የታወቀ ነው። በዚያን ቀን የተፈጸመውን ድርጊት ታሪክ በጋዜጣው ሁሉ ስናየው በጣም ተበግብጠው ነበር። “አንድ ሰው እንደዚህ አድርጎ፣ በጎራዴ፣ እንደዚህ ዓይነት አስተሳሰብ እንዴት ነው? እኛ ያሳደግነው፣ ያስተማርነው፣ የእኛ ታማኝ ነው ብለን ያልነው፣ እንደዚህ አድርጎ ተጫወተብን፤ ለካ እንደዚህ ያሉ እባቦች ናቸው ወዘተ” ምንም ያላሉት ነገር አልነበረም። እሱ ግን እንደዚህ ያለ ጀግንነት መፈጸሙን በታላቅ አድናቆት አስታውሳለሁ።

ርዓይ ደረሰ ወደ እስር ቤት ተወስዶ በቂ ሕክምና ስላልተደረገለት በቀሰሉ ምክንያት ከጥቂት ወራት በኋላ ሞቷል። ከነፃነት መመለስ በኋላ ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የደጃዝማችነት ማዕረግ ሰጥተውታል።

ክቡር ልዑል ራስ መንገሻ ሥዩም በጣሊያን አገር ዘርአይ ደረሰ ጣሊያንኛ እንዲያስተምራቸው ተመድቦላቸው በነበረበት ዕድሜአቸው።

የኢሳያስ አፈወርቅ ጉድ በዚህ ልደምድም እና የምትበሻጩም፤ የምትገረሙም ሁሉ ለምን እንዲህ ያለ ጉድ በትግሬው ተወላጅ በኢሳያስ አፈወርቅ ያውም አሉላ “ወዲቹቡ” የተገኙበት አውራጃ ተምቤን የተገኘ ዘር እንዴት ወደ “የተረገመ ሸንት” ሊለወጥ አንደቻለ ትንታኔአችሁን ለናንተው ትቼ በዚህ በጣም አስገራሚ የወዲ አፈወርቁ ትንሽ ሕሊናነት አስነብቤ እዚህ ልሰናበታችሁ።

ከዚህ በታች የማስነብባችሁ ታሪክ ያደመጥኩት እና አውዲዮውንም የቀዳሁት ባንድ የኤርትራኖች ሚዲያ ሲያስተላልፉት የቀዳሁትን አውድዮ ነው ይህ ታሪክ የማስነብባችሁ። ቃል በቃሉ ነው ወደ ጽሑፍ የማቀርብላችሁ።

<< ኤርትራ ነፃ ወጣች በተባለ ከጥቂት አመታት በኋላ ኢሳያስ አፈወርቁ ወደ ጣሊያን አገር በሄደበት ወቅት፤ የጣሊያን መንግስት አስጎብኚዎች ከማን ጋር እንድናገናኝህ ትፈልጋለህ ብለው ለጉብኝቱ ዝርዝር እንዲሰጣቸው ጠየቁት። እሱም ከፋቪሲቱ አርሜዶ ጉሌድ አንዲገናኝ በቀጥታ ጠየቃቸው። አርሜዶ ጉሌድም ተጠርቶ አርሜዶ ጉሌድ ጋር ተገናኝቶ ሁለቱም ፎቶግራፍ ተነሱ። አርሜዶ ጉሌድ ማነው? አርሜዶ ጉሌድ ግራዚያኒ ኢትዮጵያዊያንን እና ሊቢያውያንን እያረደ ሲያሰቃይ የነበረ ከዓሰብ ጀምሮ አስከ መላ ኤርትራ ያሉ መንደሮች አልታዘዝም የሚለውን በጭካኔ ሲያርድ ሲያሳንቅ ሲረሸን፤ ሲደበድብ የነበረ በጣም ጨካኝ ፋቪሲት መሪ የነበረ ነው።

የሚገርማችሁ ነገር፤ ምናልባት ሌሎች የአፍሪቃ መሪዎች እንዲህ ያለ አጋጣሚ ቢያገኙ ኖሮ ዘርአይ ደረሰ ጀግንነት የሰራበትን አደባባይ (ሮማ ፒያሳ ዴ ቺንኩዌ ቼንቶ የአምስት መቶዎቹ አደባባይ ማለቱ ነው ተናጋሪው) አሳዩኝ ይሉ ነበር። እኔ ብሆን ያንን ነበር ለማየት የምፈልገው እላቸው ነበር እንደ ሰው እና እንደ መሪ። ኢሳያስ ግን የአፍሪካነት፤ የጥቁርነት፤ የአበሻነት ክብርና ነጻነት ስለማይቀበል በቀጥታ ከአርሜዶ ጉሌድ ጋር አገናኙኝ አላቸው፤ እነሱም ደስ ብሏቸው ወይም “ግርሚቸውም ሊሆን ይችላል” አገናኙት።

አብሮ ካርሞቹ ጋር ፎቶ ተነስቶ ወደ አስመራ እንዲመጣ ግብዣ አደረገለት። አርሜዶ ወደ 90 ዎቹ አመቱ ነበር በወቅቱ። በዛ ዕድሜው ኢሳያስ ባደረገለት ግብዣ መሰረት ወደ አስመራ ለሁለተኛ ጊዜ ዕድል አግኝቶ ሕዝብ ሲጨፈጭፍና ሲያሰቃይ፤ ሲያዋርድባት ወደ ነበረቸው መሬት በክብር አንግድነት የኤርትራን መሬት በኩራት እየተረገጣት አስመራ ከተማ ገባ። ይህ ነው ኢሳያስ እና የኢሳያስ ገድል። ምናልባት

እናንተ እዚህ እኔን የምታደምጡ አድማጮች “ጊዜው አሁን አይደለም ምናምን ልትሉ ትችሉ ይሆናል። ግዜው አሁን ነው። ኤርትራን እየመራ ያለው ሰው ማንነት ካላወቃችሁ፤ በተለይ በተቃዋሚነት እና በወጣትነት ዕድሜ ክልል ያለ ወጣት ታሪኩና አገሩን እየመራ ያለው የሰውየው ባህሪ ካላወቅን እየታገልን ያለነው የዕውር ሩጫ እና ትግል መነሻችን እና ወዴትስ እና በማን መሪነት እንጓዛለን?አሁን ላለንበት ውርድትስ ለምን ተጋረጥን? ብለን መመርመር ካልቻልን፡ የባሰ ውድቀት ውስጥ እያዘገምን ነው እላለሁ። .... ይል እና በመቀጥልም

<...ስለዚህ ኢሳያስ አፈወርቂ የመራው ገድልም ሆነ ስለ ጥቁር ሕዝብም ሆነ ስለ ኤርትራ ሕዝብ ክብር ፈጽሞ የማይቆረቆር አደገኛ ማሬያ እና ለሥልጣን ሲል የአገር እና ሕዝብ ክብርና ነጻነት አሳልፎ ለመሸጥ ሁሉንም ነገር ከማድረግ የማይመሰል እርኩስ ፍጥረት ነው እላለሁ።>> ሲል አንድ ኤርትራዊ በፓልቶክ ሚዲያ ሲናገር የቀዳሁትን የኢሳያስ አፈወርቂን ጉደኛ ታሪክ፤ አብራችሁኝ እንድትካፈሉ አድርጌአለሁ።

ይህ ትንሽ ሰው፤ እንኳን ለኢትዮጵያ ሕዝብ ክብር እና መቆርቆር ይቅር “እመራሃለሁ ብሎት በክብር ይዘት እንደ ፈጣሪያቸው ሲያመልኩት ለነበሩት የኤርትራ ሕዝብም ቢሆን ክብር ያልቆመ ከመለስ ዜናዊ ጋር አብረው በክሕደት በታሪክ የተዘገቡ የዘመናችን ትንንሽ ሰዎች ናቸው። የልዑል ራስ መንገሻ የሕይወት ታሪክ የላከልኝ የቅርብ ወዳጄ እጅግ አመሰግናለሁ። ጤና ይስጥልኝ።አበቃሁ።

ጌታቸው ረዳ getachre@aol.com